

§ 186

Den av ledamoten Mai Kivelä väckta motionen om större betoning på grönsaker i stadens måltidsutbud

HEL 2017-013536 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Mai Kivelä väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att minska hela matsedelns klimatbelastning och matsvinnet i stadens matjänster. (Mai Kivelä)

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheterna att förelägga stadsstyrelsen en rapport om hur utvecklingsåtgärderna för Helsingfors stads matkultur har förverkligats. (Emma Kari)

Behandling

Under diskussionen framställdes två förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Mai Kivelä understödd av ledamoten Risto Rautava föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att minska hela matsedelns klimatbelastning och matsvinnet i stadens matjänster.

Ledamoten Emma Kari understödd av ledamoten Atte Harjanne föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheterna att förelägga stadsstyrelsen en rapport om hur utvecklingsåtgärderna för Helsingfors stads matkultur har förverkligats.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

9 omröstningen

Ledamoten Mai Kiveläs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att minska hela matsedelns klimatbelastning och matsvinnet i stadens mattjänster.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 70

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mai Kivelä, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Dennis Pasterstein, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soiniavaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Byoma Tamrakar, Kimmo Tiilikainen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Wille Rydman

Blanka: 9

Jörn Donner, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Seija Muurinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 5

Maija Anttila, Harry Bogomoloff, Jussi Niinistö, Ilkka Taipale, Sampo Terho

Ledamoten Harry Bogomoloff meddelade att hans avsikt hade varit att rösta ja.

13.06.2018

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Mai Kiveläs förslag till hemställningskläm.

10 omröstningen

Ledamoten Emma Karis förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder möjligheterna att förelägga stadsstyrelsen en rapport om hur utvecklingsåtgärderna för Helsingfors stads matkultur har förverkligats.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 49

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Tuula Haatainen, Sandra Hagman, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mai Kivelä, Petra Malin, Silvia Modig, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Maria Ohi-salo, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pen-nanen, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Anni Sin-nemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Byoma Tamrakar, Kimmo Tiilikainen, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 2

Otto Meri, Wille Rydman

Blanka: 30

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Jörn Donner, Mika Ebeling, Juha Hakola, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Dennis Pasterste-in, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Mauri Venemies

Frånvarande: 4

Maija Anttila, Jussi Niinistö, Ilkka Taipale, Sampo Terho

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Emma Karis förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

13.06.2018

Upplysningar

Jorma Lamminmäki, upphandlingsdirektör, telefon: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi
Marja Sarmela, upphandlingsjurist, telefon: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mai Kivelä och 32 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad som en del av att ambitiöst bekämpa klimatförändringen minskar de klimateffekter som orsakas av mat genom att servera en vegansk rätt som huvudsakligt alternativ under varje måltid i stadens alla matjänster.

De med tanke på motionen mest väsentliga aktörerna i Helsingfors stadsorganisation och stadskoncern är social- och hälsovårdssektorn, fostrans- och utbildningssektorn, Servicecentralen Helsingfors och Palmia Ab.

Social- och hälsovårdssektorn

Social- och hälsovårdssektorn har inga särskilda riktlinjer för vegankost, men ett måltidsalternativ i enlighet med vegansk kosthållning ordnas för de klienter, boende och patienter som uppger sitt behov för det.

Bland annat följande rekommendationer fastställer i tillämpliga delar planeringen (måltiderna, menyerna, produktsortimentet, recepten och råvarorna) och genomförandet (framställningsmetoderna och tillvägagångssätten) av kosten för klienterna, de boende och patienterna inom social- och hälsovårdssektorn:

- Näringsrekommendationer för äldre personer, Statens näringsdelegation 2010
- Kostterapi. Rekommendation till sjukhus, hälsocentraler, service- och vårdhem och rehabiliteringscentra, Statens näringsdelegation 2010

- Mat ger hälsa! Finska näringsrekommendationer, Statens näringsdelegation 2014

Inom social- och hälsovårdssektorn stöds följande växtbaserade kosthållningar: vegetarisk (lakto-ovo-vegetarisk), pesco-pollo-vegetarisk och pesco-vegetarisk.

De nämnda kosthållningarna erbjuds av etiska, religiösa eller hälsomässiga skäl för de klienter, boende och patienter som vill ha vegetarisk mat. Den vanligaste av kosthållningarna är den lakto-ovo-vegetariska kosthållningen som förutom produkter från växtriket även innehåller mjölkprodukter och ägg. Även ett laktovegetariskt alternativ, det vill säga vegetarisk kost utan ägg, erbjuds som alternativ.

För sjukhuspatienter och boende är det möjligt att erbjuda veganmat som grundar sig på den lakto-ovo-vegetariska kosthållningen genom att de animaliska ingredienserna tas bort. Den näringsmässiga kvaliteten i den veganmat som erbjuds i sjukhus eller för boende kan dock inte garanteras. Därför kräver vegankosthållningen konsultation av en näringsterapeut och komplettering av kosten.

Fostrans- och utbildningssektorn

I skolor, gymnasier och läroanstalter har ett veganskt måltidsalternativ erbjudits sedan 2003 och inom småbarnspedagogiken sedan 18.1.2018 för dem som uppgett behov av veganmat.

I läroanstalterna erbjuds dagligen en vegetarisk huvudrätt med tillbehör som alternativ. Den vegetariska huvudrätten är fritt tillgänglig för alla matgäster. Många av de vegetariska huvudrätterna lämpar sig för veganer utan att något veganskt alternativ behöver framställas separat. Den vegetariska huvudrätten har funnits tillgänglig parallellt med den dagliga fisk- eller kött huvudrätten sedan höstterminen 2007.

Sedan 2010 har skolorna, gymnasierna och läroanstalterna tillämpat en vegetarisk dag en gång i veckan. Då erbjuds två (2) vegetariska huvudrätter med tillbehör. Även inom småbarnspedagogiken tillämpas en motsvarande vegetarisk dag en gång i veckan.

Planeringen av den vegetariska menyn inom fostrans- och utbildningssektorns mattjänster grundar sig på den lakto-ovo-vegetariska kosthållningen i enlighet med näringsrekommendationerna [Mat ger hälsa (Statens näringsdelegation 2014), Vi äter och lär tillsammans - rekommendation för skolbespisningen (Statens näringsdelegation 2017) och Mat ger hälsa och glädje - Rekommendation om måltiderna inom småbarnspedagogiken (Statens näringsdelegation 2018)].

I alla de vegetariska rätterna använder sektorn råvaror som innehåller högklassigt vegetabiliskt protein. En central princip för planeringen av produktsortimentet är hur väl omtäckta och accepterade matprodukterna är.

Som tillbehör till måltiden erbjuds dagligen ett mångsidigt och varierande sortiment av grönsaker, vilka huvudsakligen serveras skilt för sig. Inom sektorn har serveringssättet ökat användningen av grönsaker hos matjänsternas olika kundgrupper.

Servicecentralen Helsingfors

Servicecentralen Helsingfors verkar som producent av matjänster för ca 500 olika serviceställen på stadens daghem, skolor och vårdplatser och levererar dessutom kring tusen av Backas måltider hem och till ett hundratal andra serviceställen. De dagliga matstunderna uppgår till kring hundratusen. Ansvarsfullhet är en av Servicecentralen Helsingfors viktigaste strategiska tyngdpunkter.

Servicecentralen Helsingfors menyutbud utvecklas i samarbete med de olika sektorerna i enlighet med de kostrekommendationer som utarbetats för de olika klientgrupperna. Det vegetariska alternativet har redan i flera år varit ett fritt valbart alternativ för alla klientgrupper. Dessutom har det sedan början av 2018 varit möjligt för dem som även följer en vegansk kosthållning hemma att i daghemmen välja veganmenyn. För närvarande serveras veganmenyn för ca 50 av 30 000 barn (ca 0,2 %). Servicecentralen satsar hela tiden på att utveckla nya recept, menyer och sätt att servera måltiderna och stöder på så sätt klientskapets matfostran mot allt hälsosammare och miljövänligare matvanor.

Bekämpningen av klimatförändringen främjas även av en god kostlogistik, vilket stöds av de kriterier som tillämpas i konkurrensutsättningen av livsmedel och transport. Servicecentralen Helsingfors utvecklar hela tiden sin egen verksamhet i syfte att systematiskt optimera matleveranserna. Staden kan främja hållbar utveckling genom att satsa på förnybar energi, vattenförbrukning samt återvinning och avfallstjänster med tyngdpunkt på avfallssortering. Dessa tillämpas av matjänsterna i stadens olika lokaler.

Servicecentralen Helsingfors deltar aktivt i projekt som främjar hållbar utveckling och bekämpning av klimatförändringen tillsammans med stadens interna och externa aktörer. Målet med projekt som dessa är att bland annat minska matsvinnet, utnyttja överbliven mat, utveckla nya (vegetariska) proteinkällor och delta i livsmedelsbranschens gemensamma ekosystem i syfte att öka den cirkulära ekonomin.

Palmia Ab

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

13.06.2018

Palmias personalrestauranger erbjuder dagligen olika matalternativ, och Palmia syftar till att öka användningen av grönsaker genom att erbjuda goda och fullvärdiga vegetariska maträtter och tillbehör.

I menybasen för Palmias restauranger finns ett fastställt vegetariskt och veganskt alternativ för varje dag. Serviceställena kan enligt sitt eget klientskap välja vilket av dem de erbjuder. Restaurangernas mötes- och representationsmenyer omfattar även veganalternativ.

Av dem som äter i Palmias restauranger är än så länge bara ca 0,5 procent veganer. Vegetarianernas andel uppgår till 7–8 procent.

Stadsstyrelsen konstaterar att ett veganskt måltidsalternativ finns tillgängligt inom nästan alla av stadens matjänster för dem som uppgett behov för vegankost.

Staden syftar till att de i organisationens verksamhet som beställer och producerar mat- och måltidstjänster ska beakta klimatbekämpningen genom att minska climateffekterna i hela livsmedelsförsörjningskedjan.

Förutom att erbjuda veganska och växtbaserade måltidsalternativ och utöva en sådan matfostran som främjar dessa kosthållningar bekämpar staden klimatförändringen även genom att bland annat utveckla matlogistiken, minska matsvinnet och satsa på förnybar energi i livsmedelsförsörjningskedjan och avfallstjänster med tyngdpunkt på avfallssortering.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jorma Lamminmäki, upphandlingsdirektör, telefon: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi
Marja Sarmela, upphandlingsjurist, telefon: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 04.06.2018 § 400

HEL 2017-013536 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mai Kivelän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

04.06.2018 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Palautusehdotus:

Paavo Arhinmäki: Palautetaan valmisteluun niin, että laaditaan suunnitelma mahdollisuuksista tarjota kaupungin ruokapalveluissa vegaaninen päävaihtoehto.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Asian käsittelyn keskeyttämisesti äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äänet: 9

Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Ei-äänet: 4

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Maria Ohisalo, Reetta Vanhanen

Tyhjä: 2

Jasmin Hamid, Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 9 - 4 (2 tyhjää).

28.05.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi